

Motion till riksdagen

1985/86:Jo704

Lars Hedfors m. fl. (s)

Olaglig förbränning av avfallsoljor

Det är numera ett allmänt vedertaget faktum att ämnet dioxin är en fara för hälsa och miljö. Det är därför alarmerande att man kunnat konstatera höga dioxinhalter i vissa prover av livsmedel (t. ex. fisk) och bröstmjölk.

En källa till dioxinutsläpp är avfallsförbränningsanläggningarna. Därför har också statsmakterna beslutat om ett moratorium på ett år för nya sådana anläggningar. Samtidigt pågår det ett arbete med att bringa ned utsläppen från befintliga anläggningar.

Förbränning av spilloljor

Allt detta är bra. Det finns emellertid sannolikt också andra källor till dioxinutsläpp som måste uppmärksammas. Det gäller t. ex. den numera allt vanligare förbränningen av spilloljor. Det gäller också järn- och stålindustrins smältning av järnskrot, som i mycket stor utsträckning är oljehaltigt.

Enligt vissa beräkningar skulle mängden avfallsoljor i Sverige uppgå till inte mindre än 120 000 ton per år. Dessa innehåller förutom giftiga tungmetaller ett stort antal cancerogena ämnen. Om dessa inte förbränns på ett tillräckligt effektivt sätt, finns det risk för att mycket giftiga ämnen, t. ex. dioxiner, bildas. Det finns anledning att befara att så också verkligen sker. Man har nämligen kunnat konstatera att stora kvantiteter – uppskattningsvis 50 000 ton – förbränns olagligt. Det har t. ex. förekommit att villaägare, industrier och bilverkstäder mot alla regler har eldat med spillolja. I några fall har man t. o. m. kunnat beslå hela kommuner med att olagligt elda med avfallsolja, och för någon tid sedan anmäldes ett åkeri för att ha blandat sådan olja med vanlig diesel.

Orsaker

Den viktigaste orsaken till allt detta är naturligtvis det höga priset på vanlig eldningsolja resp. dieselbränsle. Man tjänar helt enkelt pengar på att bränna spillolja. Till detta kommer att de lagar och förordningar som reglerar sådan här verksamhet dels är krångliga, dels är ganska många (lagen om hälso- och miljöfarliga varor, miljöskyddslagen, hälsoskyddslagen och förordningen om miljöfarligt avfall). Det är med andra ord svårt för vanligt folk att få ett grepp om vad som är tillåtet och inte tillåtet i detta sammanhang. Till detta kan läggas att information från berörda myndigheter till kommuner, industrier och enskilda är för dålig. Slutligen är det förmodligen också för

dyrt och besvärligt att få avfallsoljorna behandlade på ett lagligt sätt genom upparbetning eller förbränning på anläggningar med effektiv förbränningsteknik och rökgasrening, t. ex. SAKAB.

Mot. 1985/86
Jo704

Förslag till åtgärder

Det är alltså ganska mycket som kan göras för att komma till rätta med ofoget att bränna spilloljor. Först och främst måste de lagar och förordningar som reglerar verksamheten göras enklare och mera lättillgängliga för gemene man. Vidare är det absolut nödvändigt att informationen till allmänheten förbättras när det gäller vad som är tillåtet och inte tillåtet, en uppgift som lämpligen kan förtros åt statens naturvårdsverk. En annan åtgärd som måste vidtas är att utveckla nya metoder för att omhänderta avfallsoljor. Särskilt viktigt är att bedriva forsknings- och utvecklingsarbete för att få fram metoder som gör det möjligt att enkelt och billigt uppbeta använda smörjoljor så att dessa kan användas på nytt.

Hemställan

Vi hemställer därför

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som i motionen anförts om åtgärder för att stoppa farlig förbränning av avfallsoljor.

Stockholm den 16 januari 1986

Lars Hedfors (s)

Kjell Nilsson (s)

Ulla Johansson (s)